

SCIENCE
PROBLEMS.UZ

ISSN 2181-1342

Actual problems of social and humanitarian sciences
Актуальные проблемы социальных и гуманитарных наук

Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari

6-son (5-jild)

2025

SCIENCEPROBLEMS.UZ

IJTIMOIIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

№ 6 (5) – 2025

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

TOSHKENT-2025

BOSH MUHARRIR:

Isanova Feruza Tulqinovna

TAHRIR HAY'ATI:

07.00.00- TARIX FANLARI:

Yuldashev Anvar Ergashevich – tarix fanlari doktori, siyosiy fanlar nomzodi, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat siyosati va boshqaruvi akademiyasi;

Mavlanov Uktam Maxmasabirovich – tarix fanlari doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat siyosati va boshqaruvi akademiyasi;

Xazratkulov Abror – tarix fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti.

Tursunov Ravshan Normuratovich – tarix fanlari doktori, O'zbekiston Milliy Universiteti;

Xolikulov Axmadjon Boymahmatovich – tarix fanlari doktori, O'zbekiston Milliy Universiteti;

Gabrielyan Sofya Ivanovna – tarix fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston Milliy Universiteti.

Saidov Sarvar Atabullo o'g'li – katta ilmiy xodim, Imom Termiziy xalqaro ilmiy-tadqiqot markazi, ilmiy tadqiqotlar bo'limi.

08.00.00- IQTISODIYOT FANLARI:

Karlibayeva Raya Xojabayevna – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Nasirxodjayeva Dilafruz Sabitxanovna – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Ostonokulov Azamat Abdukarimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Toshkent moliya instituti;

Arabov Nurali Uralovich – iqtisodiyot fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

Xudoyqulov Sadirdin Karimovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Azizov Sherzod O'ktamovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Bojxona instituti;

Xojayev Azizxon Saidaloxonovich – iqtisodiyot fanlari doktori, dotsent, Farg'ona politexnika instituti

Xolov Aktam Xatamovich – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat siyosati va boshqaruvi akademiyasi;

Shadiyeva Dildora Xamidovna – iqtisodiyot fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent v.b, Toshkent moliya instituti;

Shakarov Qulmat Ashirovich – iqtisodiyot fanlari

nomzodi, dotsent, Toshkent axborot texnologiyalari universiteti

09.00.00- FALSAFA FANLARI:

Hakimov Nazar Hakimovich – falsafa fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Yaxshilikov Jo'raboy – falsafa fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

G'aybullayev Otabek Muhammadiyevich – falsafa fanlari doktori, professor, Samarqand davlat chet tillar instituti;

Saidova Kamola Uskanbayevna – falsafa fanlari doktori, "Tashkent International University of Education" xalqaro universiteti;

Hoshimxonov Mo'min – falsafa fanlari doktori, dotsent, Jizzax pedagogika instituti;

O'roqova Oysuluv Jamoliddinovna – falsafa fanlari doktori, dotsent, Andijon davlat tibbiyot instituti, Ijtimoiy-gumanitar fanlar kafedrasini mudiri;

Nosirxodjayeva Gulnora Abdukaxxarovna – falsafa fanlari nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Turdiyev Bexruz Sobirovich – falsafa fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent, Buxoro davlat universiteti.

10.00.00- FILOLOGIYA FANLARI:

Axmedov Oybek Saporbayevich – filologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Ko'chimov Shuxrat Norqizilovich – filologiya fanlari doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hasanov Shavkat Ahadovich – filologiya fanlari doktori, professor, Samarqand davlat universiteti;

Baxronova Dilrabo Keldiyorovna – filologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Mirsanov G'aybullo Qulmurodovich – filologiya fanlari doktori, professor, Samarqand davlat chet tillar instituti;

Salaxutdinova Musharraf Isamutdinovna – filologiya fanlari nomzodi, dotsent, Samarqand davlat universiteti;

Kuchkarov Raxman Urmanovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent v/b, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Yunusov Mansur Abdullayevich – filologiya fanlari nomzodi, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat siyosati va boshqaruvi akademiyasi;

Saidov Ulugbek Aripovich – filologiya fanlari nomzodi, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat siyosati va boshqaruvi akademiyasi.

12.00.00- YURIDIK FANLAR:

Axmedshayeva Mavlyuda Axatovna – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Muxitdinova Firyuza Abdurashidovna – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Esanova Zamira Normurotovna – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan yurist, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hamroqulov Bahodir Mamasharifovich – yuridik fanlar doktori, professor v.b., Jahon iqtisodiyoti va diplomatiya universiteti;

Zulfiqorov Sherzod Xurramovich – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Jamoat xavfsizligi universiteti;

Xayitov Xushvaqt Saparbayevich – yuridik fanlar doktori, professor, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat siyosati va boshqaruvi akademiyasi;

Asadov Shavkat G'aybullayevich – yuridik fanlar doktori, dotsent, O'zbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Davlat siyosati va boshqaruvi akademiyasi;

Ergashev Ikrom Abdurasulovich – yuridik fanlari doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Utemuratov Maxmut Ajimuratovich – yuridik fanlar nomzodi, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Saydullayev Shaxzod Alixanovich – yuridik fanlar nomzodi, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Hakimov Komil Baxtiyarovich – yuridik fanlar doktori, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Yusupov Sardorbek Baxodirovich – yuridik fanlar doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Amirov Zafar Aktamovich – yuridik fanlar doktori (PhD), O'zbekiston Respublikasi Sudyalari oliy

kengashi huzuridagi Sudyalari oliy maktabi;

Jo'rayev Sherzod Yuldashevich – yuridik fanlar nomzodi, dotsent, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Babadjanov Atabek Davronbekovich – yuridik fanlar nomzodi, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Normatov Bekzod Akrom o'g'li — yuridik fanlar bo'yicha falsafa doktori, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Rahmatov Elyor Jumaboyevich — yuridik fanlar nomzodi, Toshkent davlat yuridik universiteti;

13.00.00- PEDAGOGIKA FANLARI:

Xashimova Dildarxon Urinboyevna – pedagogika fanlari doktori, professor, Toshkent davlat yuridik universiteti;

Ibragimova Gulnora Xavazmatovna – pedagogika fanlari doktori, professor, Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti;

Zakirova Feruza Maxmudovna – pedagogika fanlari doktori, Toshkent axborot texnologiyalari universiteti huzuridagi pedagogik kadrlarni qayta tayyorlash va ularning malakasini oshirish tarmoq markazi;

Kayumova Nasiba Ashurovna – pedagogika fanlari doktori, professor, Qarshi davlat universiteti;

Taylanova Shoxida Zayniyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent;

Jumaniyozova Muhayyo Tojiyevna – pedagogika fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Ibraximov Sanjar Urunbayevich – pedagogika fanlari doktori, Iqtisodiyot va pedagogika universiteti;

Javliyeva Shaxnoza Baxodirovna – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), Samarqand davlat universiteti;

Bobomurotova Latofat Elmurodovna — pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), Samarqand davlat universiteti.

19.00.00- PSIXOLOGIYA FANLARI:

Karimova Vasila Mamanosirovna – psixologiya fanlari doktori, professor, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti;

Hayitov Oybek Eshboyevich – Jismoniy tarbiya va sport bo'yicha mutaxassislarni qayta tayyorlash va malakasini oshirish instituti, psixologiya fanlari doktori, professor

Umarova Navbahor Shokirovna– psixologiya fanlari doktori, dotsent, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti, Amaliy psixologiyasi kafedrasini mudiri;

Atabayeva Nargis Batirovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent, Nizomiy nomidagi Toshkent davlat pedagogika universiteti;

Shamshetova Anjim Karamaddinovna – psixologiya fanlari doktori, dotsent, O'zbekiston davlat jahon tillari universiteti;

Qodirov Obid Safarovich – psixologiya fanlari doktori (PhD), Samarkand viloyat IIB Tibbiyot bo'limi psixologik xizmat boshlig'i.

22.00.00- SOTSILOGIYA FANLARI:

Latipova Nodira Muxtarjanovna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri;

Seitov Azamat Po'latovich – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston milliy universiteti;

Sodiqova Shohida Marxaboyevna – sotsiologiya fanlari doktori, professor, O'zbekiston xalqaro islom akademiyasi.

23.00.00- SIYOSIY FANLAR

Nazarov Nasriddin Ataqulovich –siyosiy fanlar doktori, falsafa fanlari doktori, professor, Toshkent arxitektura qurilish instituti;

Bo'tayev Usmonjon Xayrullayevich –siyosiy fanlar doktori, dotsent, O'zbekiston milliy universiteti kafedra mudiri.

OAK Ro'yxati

Mazkur jurnal Vazirlar Mahkamasi huzuridagi Oliy attestatsiya komissiyasi Rayosatining 2022-yil 30-noyabrda 327/5-son qarori bilan tarix, iqtisodiyot, falsafa, filologiya, yuridik va pedagogika fanlari bo'yicha ilmiy darajalar yuzasidan dissertatsiyalar asosiy natijalarini chop etish tavsiya etilgan ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan.

“Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari” elektron jurnali 2020-yil 6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan davlat ro'yxatiga olingan.

Muassis: “SCIENCEPROBLEMS TEAM”
mas'uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:

100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Kichik Beshyog'och ko'chasi, 70/10-uy. Elektron manzil:

scienceproblems.uz@gmail.com

Bog'lanish uchun telefon:

(99) 602-09-84 (telegram).

MUNDARIJA

07.00.00 – TARIX FANLARI

Umarov Sardor Yakubovich

QAYTA BIRLASHGAN GERMANIYA IQTISODIYOTI RIVOJLANISHINING ASOSIY JIHATLARI	12-16
--	-------

Atamuratova Dilafroz Rashidovna

XORAZM XALQ SOVET RESPUBLIKASINING ILK MATBUOTI: “INQILOB QUYOSHI”	17-20
--	-------

Mansurov Ulug‘Bek

XX ASRNING 20-50-YILLARIDA NAMANGAN SHAHRIDA SOG‘LIQNI SAQLASH TIZIMIDAGI MUAMMOLAR	21-24
--	-------

Umid Bekmuhammad, Sayyora Samandarova

XORAZMDAGI JADID MAKTABLARIGA OID TA‘LIM TASHKILOTLARI VA JAMIYATLARI	25-31
--	-------

Norov Shuhrat, Turatosheva Sadoqat

O‘ZBEKISTON YOSHLAR SIYOSATINING IJTIMOIIY, MADANIY VA TA‘LIMIIY SOHALARDAGI FALSAFIY ASOSLARI VA UNING MA‘NAVIY YETUK YOSHLARNI SHAKLLANTIRISHDAGI ROLI	32-38
--	-------

Sultanov Samandar Mahmud o‘g‘li

QUYI AMUDARYO VA BUXORO-QORAKO‘L HUDUDI MANZILGOHLARINING MODDIY ASHYOLARDA AKS ETISHI	39-42
---	-------

Quranboyeva Sevinchoy

SOVET HOKIMIYATI DAVRIDA XORAZM VILOYATI AHOLISINING UY-JOY QURILISHIDA IJTIMOIIY HAYOTNING AKS ETISHI (1945-1985-YILLAR MISOLIDA)	43-46
---	-------

Mamajanov Azizbek

SOVET HUKUMATI AGRAR SIYOSATINING O‘ZBEKISTON SSR IRRIGATSIYA TIZIMIGA TA‘SIRI (1950-1990-YILLAR).....	47-52
---	-------

Baxritdinov Jasurbek

AKADEMIK ABDULAHAD MUHAMMADJONOVNING O‘ZBEKISTONDA TARIX VA ARXELOGIYA FANLARI RIVOJIGA QO‘SHGAN HISSASI	53-57
---	-------

Aliqulov Ramazon

TOSHKENT VA FARG‘ONA VODIYSIDAGI DEHQON, CHORVADOR VA HUNARMAND AHOLINING MADANIY, IJTIMOIIY, SIYOSIIY, IQTISODIIY ALOQALARNING O‘ZBEK XALQINING ETNOGENEZIDAGI O‘RNI (QANG‘LI QABILASI MISOLIDA)	58-66
---	-------

Abduraxmonov Adxamjon Soxodilla o‘g‘li

1946–1990-YILLARDA QO‘QON SANOATINING TRANSFORMATSIYASI	67-74
---	-------

Tashqo‘lova Dilnoza Turaboy qizi

YANGI O‘ZBEKISTON VA XITOIY XALQ RESPUBLIKALARI IQTISODIIY HAMKORLIGIDA “BIR MAKON-BIR YO‘L” TASHABBUSINING AHAMIYATI	75-78
--	-------

Jabborov Qaxramon Jaxongir o‘g‘li

JULIYA KOHENNING XVIII-XX ASRLARDA SEFARD YAHUDIYLARINING IJTIMOIIY HOLATIGA OID TADQIQOTLARI TAHLILI	79-83
--	-------

<i>Dilfuza Muxammadinova Nasretdinova</i> TA'LIMNING TARAQQIYOT YO'LI	84-89
--	-------

08.00.00 – IQTISODIYOT FANLARI

<i>Ollanazarov Bekmurod</i> INNOVATSION YONDASHUV ASOSIDA TURISTIK XIZMATLAR SOHASIDA INVESTITSION FAOLLIKNI BOSHQARISH: NAZARIYA, AMALIYOT VA XORIJIY TAJRIBA	90-100
<i>Umronov Eldorbek Sodirovich</i> O'ZBEKISTONDA EKOTURIZMNI RIVOJLANTIRISHNING ASOSIY YO'NALISHLARI VA ISTIQBOLLARI	101-107
<i>Tangirkulov Bekzod</i> TIJORAT BANKLARI MOLIVAVIY RESURLARINI BOSHQARISHNI TAKOMILLASHTIRISH	108-115
<i>Aymatov Sirojiddin To'raqul o'g'li</i> TRANSPORT TIZIMINING RAQOBATBARDOSHLIGINI BAHOLASH KO'RSATKICHLARI TIZIMI	116-125
<i>Ergashev Uyg'un Jabborovich</i> KAMERAL SOLIQ TEKSHIRUVI UCHUN ELEKTRON MANBASINING SHAKLLANISHI, SOLIQ TIZIMIDAGI QO'LLANILAYOTGAN DASTURIY MAHSULOTLARNING AHAMIYATI	126-131

09.00.00 – FALSAFA FANLARI

<i>Nosirxo'jayeva Gulnora</i> AXBOROT VA "OMMAVIY MADANIYAT" XURUJINING DOLZARB MUAMMOLARI	132-136
<i>Panjiyev Suhrob</i> HAQIQATNING KOGERENTLIK XUSUSIYATLARINING YANGILANISHI	137-143
<i>Gadoeva Lobar</i> IJTIMOIY-FALSAFIY TADQIQOTLAR OBYEKTI SIFATIDA SOG'LOM TURMUSH TARZI .	144-148
<i>Djurayeva Nigora</i> SYSTEMIC ANALYSIS OF THE FORMATION OF COGNITIVE ASPECTS OF CONSCIOUSNESS OF THE PEOPLES OF CENTRAL ASIA	149-158
<i>Юлдашев Фаррух Абдурахманович</i> ПОНЯТИЕ ЭКЗИСТЕНЦИАЛИЗМА И ЕГО СТЕПЕНИ ИССЛЕДОВАНИЯ	159-167
<i>Mengliqulov Umid Mamadiyevich</i> MILLIY IDENTIFIKATSIYA MASALASINING TARIXIY-DINAMIK VA ZAMONAVIY KONTEKSTDA TAHLILI	168-173
<i>To'xtarov Ismatulla Murodovich, Ergashev Ulug'bek Adxamovich</i> MAG'RIBNI MAFTUN AYLAGAN MUTAFAKKIR	174-178
<i>Toirov Ilhom</i> IJTIMOIY-MADANIY TARAQQIYOT: SIVILIZATSION ASOSLAR VA YO'NALISHLAR	179-183
<i>Farxodjonova Nodira, Ergashev Ibodulla</i> GLOBALASHUV SHAROITIDA MILLIY O'ZLIKNI SAQLASH VA JAMIYAT BARQARORLIGI: JADIDLAR MEROSIGA IJTIMOIY-FALSAFIY NAZAR	184-188

<i>Ergashev Ozodbek Baxodurovich</i> YUNON MANTIQ ILMINING ARAB TILIGA TARJIMA QILINISHI VA ISLOM FALSAFASIGA KIRIB KELISHI	189-194
<i>Fayziyev Xurshid</i> VOLTER VA BAG'RIKENGLIK GENEZISI	195-199
<i>Sattorova Shalola</i> MIRZO ABDULQODIR BEDILNING ASOSIY FALSAFIY G'OYALARI	200-203
<i>Taylyakova Feruzaxon Sultanovna</i> TADBIRKOR VAZIFALARI VA SHAXSIY SIFATLARI	204-207
<i>Sadullayev Sardor Saydiganiyevich</i> INSON VA SAN'ATNING ARTUR SHOPENGAUER TA'LIMOTIDA ESTETIK TAFAKKUR PRIZMASIDA TAHLILI	208-215
<i>Vaxobova Dilfuza Roziqovna</i> ABU ABDULLOH RUDAKIY ADABIY-FALSAFIY MEROSINI O'RGANISHGA SINERGETIK USULDA YONDASHUV	216-219
<i>Yuldashxodjaev Haydar Hashimxanovich</i> MUSOXONXOJA DAHBIDIY ASARLARIDA USTOZNING SHOGIRDNI TANLASH VA UNI TARBIYALASHDAGI FALSAFIY G'OYALARI	220-224
<i>Umurzaqov Axmadjon Maxamadovich</i> INSON E'TIQODIDAGI O'ZGARISHLARNING METODOLOGIK ASOSLARI	225-231
<i>Teshayeva Gulchehra Murodovna</i> YANGI O'ZBEKISTONDA SHAXSNING RAQAMLI JAMIYATGA TRANSFORMATSIYALASHUVI	232-237
<i>Yusupova Ranaxon</i> IJTIMOIY MUHIT TEXNOGEN SIVILIZATSIYA VA AHLOQ MASALALARI	238-241
<i>Sharipov Abdukhakimjon Ziyotdinovich</i> SHARQ VA G'ARB TAFAKKURIDA FAROVON HAYOT TUSHUNCHASINING FALSAFIY TAHLILI	242-246
<i>Sultonova Shaxnoza</i> MUNAVVAR QORI MA'RIFIY-AXLOQIY QARASHLARINING FALSAFIY AHAMIYATI	247-251
<i>Dusmanov Sherzod Abduvaliyevich</i> JINOYATCHILIK – YOSHLAR AXLOQIY-MA'NAVIY BUZILISHLARINING MANBAI VA HOSILASI SIFATIDA	252-256
<i>Rajabboy Hasanov</i> FAROVON HAYOT MEZONI VA UNING JAMIYAT TARAQQIYOTIGA TA'SIRINING IJTIMOIY-FALSAFIY ASOSLARI	257-261
10.00.00 – FILOLOGIYA FANLARI	
<i>Boynazarov Zokir</i> TARIXIY YOZMA MANBALARDA SOMATIZMLAR VA INSON MANZARASI	262-274
<i>Yeshboyeva Matluba</i> MUHAMMAD YUSUF SHE'RLARI TARJIMALARIDA IBORALARNING BERILISHI ("KO'HNA QUDUQ" DOSTONI MISOLIDA)	275-279

<i>Azizaxon Rasulova</i> SINTAKTIK MAYDON KONSEPSIYASI VA UNING LINGVISTIK TALQINI	280-284
<i>Mamadkulova Kamila Abdukhaliqovna</i> THE IMAGE OF A LITERARY HERO OF THE "LOST GENERATION" IN THE WORK OF E.M. REMARQUE	285-290
<i>Naimova Parvina Rustamovna</i> ITALYAN VA O'ZBEK MULOQOT MATNI JARAYONIDA MULOQOTNING O'RNI VA AHAMIYATI. ITALYAN TILI VA O'ZBEK TILI VERBAL MULOQOT MATNIDA O'XSHASH VA FARQLI JIHATLARI	291-296
<i>Жабборовва Муслима Тохировна</i> ПРИМЕНЕНИЕ ТЕХНОЛОГИЙ ДЛЯ СОВЕРШЕНСТВОВАНИЯ КОММУНИКАТИВНЫХ УНИВЕРСАЛЬНЫХ УЧЕБНЫХ ДЕЙСТВИЙ НА УРОКАХ РУССКОГО ЯЗЫКА В НАЧАЛЬНЫХ КЛАССАХ	297-301
<i>Xudoyberdiyeva Oyjamol, Jo'rayeva Komila</i> INGLIZ VA O'ZBEK TILLARIDA QADRIYATLAR IFODASI VA ULARNING TARJIMA MUAMMOLARI	302-306
<i>Ostonova Ramziya</i> LEXIC-SEMANTIC FIELD OF CONSTRUCTION TERMINOLOGY	307-311
<i>Qarshiyeva Tamara, Nabiyeva Sharifa, Samadova Charos va G'aniyeva Inobat</i> AMERIKA VA O'ZBEK ADABIYOTI MISOLIDA «UYG'ONISH VA MILLIY O'ZLIKNI ANGLASH» TAMOIYILLARINING QIYOSIY TAHLILI	312-316
<i>Sumbul Muxammedova</i> XORAZM DOSTONLARIDAGI AYRIM HIKMATLI JUMLALARNING SODDA GAP TAHLILI BO'YICHA IZOHI	317-322
<i>Abduqodirova Zebo Qodirovna</i> XXI ASR TILSHUNOSLIGIDA YANGI YO'NALISH SIFATIDA EKOLINGVISTIKA	323-331
<i>Murtozayeva Zarina Muxtor qizi</i> BADIY ADABIYOTLARDA KONSEPT VA KONSEPTASFERA FAOLLASHUVINING NAZARIY ASOSLARI	332-335
<i>Abiyatova Muslima Maratovna, Abdirasulov Bahodir</i> AUDIOVISUAL TRANSLATION: SUBTITLING AND DUBBING CHALLENGES	336-343
<i>Kayimova Mohinur Salokhiddin kizi, Bakiyev Faxriddin</i> COMPLEXITY OF CULTURE-SPECIFIC UNITS AND SEMANTIC AMBIGUITIES IN TRANSLATION	344-350
<i>Rasulova Nigora Kurbonovna</i> MASHRAB IJODIDA MULAMMA' ASARLAR TADQIQI	351-356

12.00.00 – YURIDIK FANLAR

<i>Djumanioyozova Dilfuza, Matnazarova Muhayyo</i> IJTIMOIY XAVF GURUHIGA KIRUVCHI YOSHLAR MUAMMOLARINI HAL QILISHDA YURIDIK KLINIKANING AHAMIYATI	357-362
<i>Mirzaraximov Baxtiyor, Shokirov Boburjon</i> KIBERHUJUMLAR NATIJASIDA SHAXSIY VA DAVLAT SIRLARIGA XAVF SOLISH	363-367

<i>Baymurotov G'ayrat Panjiyevich</i> O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA QONUNCHILIK TASHABBUSI HUQUQINI AMALGA OSHIRISHNING HUQUQIY ASOSLARI	368-376
<i>Esanova Shaxnoza</i> JINOYATGA TAYYORGARLIK KO'RISH VA SUIQASD QILGANLIK UCHUN JAVOBGARLIKKA OID RIVOJLANGAN DAVLATLAR TAJRIBASI	377-383
<i>Abduvaliyev Murodillo</i> O'ZBEKISTON RESPUBLIKASIDA QONUN BO'YICHA MEROS HUQUQINI TARTIBGA SOLISHNING XUSUSIYATLARI	384-388
<i>Koryog'diyev Bobur Umidjon o'g'li</i> TASVIRGA BO'LGAN HUQUQ: ANGLIYA VA NYU-YORK QONUNCHILIGI QIYOSIY TAHLILI	389-395
<i>Ismaylov Raxat</i> HUQUQNI SHARHLASH JARAYONINING ILMIY-NAZARIY TAHLILI	396-402
<i>Nabiyev Muhridin</i> INSON HUQUQLARI BO'YICHA MILLIY INSTITUTLAR FAOLIYATINING HUQUQIY ASOSLARI	403-406
<i>Kabulov Xojabay, Dauletbaeva Aynur</i> SHAXS SHA'NI VA QADR-QIMMATINING HUQUQIY HIMOYASI VA UNI BUZGANLIK UCHUN HUQUQIY JAVOBGARLIK ASOSLARI	407-412
<i>Utebaev Salamat, Kalbaeva Eldora</i> VOYAGA YETMAGAN YOKI MEHNATGA LAYOQATSIZ SHAXSLAR MODDIY TA'MINOTINING HUQUQIY ASOSLARI VA UNI BUZGANLIK UCHUN JAVOBGARLIK	413-418
<i>Begatov Jasurbek Numonjanovich</i> MEHNATGA OID MUNOSABATLARDI KAMSITISH UCHUN HUQUQIY JAVOBGARLIK MASALALARI	419-432
<i>Komilov Avazbek Bokijonovich</i> QONUN BUZILISHI, UNING KELIB CHIQISH SABABLARI VA BUNGA IMKONIYAT YARATIB BERAYOTGAN SHART-SHAROITLARNI BARTARAF ETISH TO'G'RISIDAGI PROKUROR TAQDIMNOMASINING MAZMUNI VA UNGA QO'YILGAN TALABLAR	433-441
13.00.00 – PEDAGOGIKA FANLARI	
<i>Gayupova Saodat Xamidovna</i> INDIVIDUAL YONDASHUV ASOSIDA ZAMONAVIY TALABA SHAXSINI SHAKLLANTIRISH MASALALARI	442-446
<i>Akimova Jumaxan, Isakova Malika</i> FIZIKA VA ASTRONOMIYANI O'QITISHDA STEAM TA'LIM TIZIMINING AHAMIYATI ...	447-452
<i>Абдуллаева Мавжуда Эргашевна</i> СОЦИАЛЬНО-ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ПОДХОДЫ В ПРОФИЛАКТИКЕ РАСПРОСТРАНЕННЫХ ДЕТСКИХ ЗАБОЛЕВАНИЙ: МЕТОДИКА ПРИМЕНЕНИЯ ПРОГНОСТИЧЕСКИХ КАРТ	453-460
<i>Mirkasimova Zilola Alisherovna</i> MULTIMEDIA – MAKTABGACHA YOSHDAGI BOLALARDA BILINGVAL KOMPETENSIYANI SHAKLLANTIRISHNING SAMARALI VOSITASI SIFATIDA	461-464

<i>Xidirova Durдона Muxtorovna</i> SINERGETIK TA'LIM VA O'QUVCHI-QIZLARNI IJTIMOIIY-MADANIY MUNOSABATLARGA TAYYORLASHNING O'ZIGA XOS XUSUSIYATLARI	465-469
<i>Yazdonov Ulug'bek, Rashidova Madina</i> YOSHLARDA KASBIY BILIM VA KO'NIKMANI SHAKLLANTIRISHGA QARATILGAN ZAMONAVIIY KONSEPSIYALARDA ILGARI SURILAYOTGAN TA'LIMOTLAR	470-479
<i>Elmuratova Zamira</i> INTERACTIVE METHOD IN TEACHING ENGLISH	480-484
<i>Karimova Nilufar Ummatqul qizi</i> SOFT SKILLS IN FOREIGN LANGUAGE CLASSES: BASES OF IMPROVEMENT OF STUDENTS' INTERPERSONAL AND COGNITIVE SKILLS	485-490
<i>Adilov Shodiyor</i> MUHANDISLIK GRAFIKASI VA DIZAYN FANLARINI INTEGRATSIYALASHDA "G'OYALARNING LOYIHALA" USULI	491-496
<i>Давыдова Руфина Артуровна</i> ПОНЯТИЕ «ДУХОВНЫЙ ГУМАНИЗМ» КАК ОСНОВОПОЛАГАЮЩЕЕ КАЧЕСТВО ГУМАННОГО ПЕДАГОГА	497-500
<i>Abdurazzaxov Abdurasul</i> SPORT-SOQ'LOMLASHTIRISH TURIZMI ASOSIDA TALABALARNING JISMONIY SIFATLARINI RIVOJLANTIRISH METODIKASI	501-506
<i>Ergashev Tolif</i> O'QUVCHILARNING KARTOGRAFIK BILIMLARINI RIVOJLANTIRISHDA MATEMATIKA VA GEOGRAFIYA FANLARI INTEGRATSIYASINI TA'MINLASH	507-515
<i>Gaziev Baxromjon</i> CHAVANDOZLARNING JISMONIY VA TEXNIK-TAKTIK HARAKATLARINI RIVOJLANTIRISH MASALALARI	516-523
<i>Madaminova Mavjuda Erkinovna</i> TALABALARNING TEXNIK IJODKORLIGINI RIVOJLANTIRISHNING NAZARIY ASOSLARI	524-529
<i>Kamalova Dilnavoz, Sattorova Aziza</i> FIZIKAVIIY MAYATNIK ORQALI OG'IRLIK KUCHI TEZLANISHINI ANIQLASHDA TALABALARNING KASBIY KOMPETENTLIGINI RIVOJLANTIRISH METODIKASI	530-535
<i>Sobirova Saida Otabekovna</i> KASBGA YO'NALTIRISHNING ZAMONAVIIY MODELLARI	536-542
<i>Haqberdiyev Baxtiyor, Sotiboldiyev Amiriddin, Abdumutalibov Oyatillo</i> MUHANDISLIK GRAFIKASI VA TASVIRIIY SAN'AT, ARHITEKTURA VA DIZAYN (TEXNIK VA SAN'AT) FANLARINI O'ZARO INTEGRATSIYALASH	543-546

Received: 16 May 2025
Accepted: 1 June 2025
Published: 15 June 2025

Article / Original Paper

PHILOSOPHICAL ANALYSIS OF THE CONCEPT OF “PROSPEROUS LIFE” IN EASTERN AND WESTERN THOUGHT

Sharipov Abdukhakimjon Ziyoiddinovich

Professor of Bukhara State Pedagogical Institute,
Doctor of Science on Philosophy (DSc)

Abstract. This article examines the content of one of the key concepts in human history “prosperous life” based on historical-philosophical, sociological, and comparative approaches. It provides an in-depth analysis of interpretations of prosperity in Indian, Chinese, Greek, Iranian, and Islamic cultural-philosophical traditions. Special attention is given to the connection between the concept of prosperity in modern society and such factors as economic stability, psychological well-being, quality education, healthcare, environmental safety, and social justice.

Keywords: prosperous life, globalization, development, spirituality, thought, education, stability, civilization, technology.

SHARQ VA G'ARB TAFAKKURIDA FAROVON HAYOT TUSHUNCHASINING FALSAFIY TAHLILI

Sharipov Abdukhakimjon Ziyoiddinovich

Buxoro davlat Pedagogika instituti,
falsafa fanlari doktori (DSc), professor

Annotatsiya. Ushbu maqolada insoniyat tarixidagi eng muhim tushunchalaridan biri bo'lgan “farovon hayot” mazmuni tarixiy-falsafiy, sotsiologik va taqqoslovij yondashuvlar asosida tadqiq etiladi. Maqolada hind, xitoy, yunon, eron va islom madaniy-falsafiy ta'limotlarida farovonlikka berilgan talqinlar chuqur tahlil etiladi. Shuningdek, zamonaviy jamiyatda farovonlik tushunchasi iqtisodiy barqarorlik, ruhiy sog'lomlik, sifatli ta'lim, sog'liqni saqlash, ekologik xavfsizlik va ijtimoiy adolat kabi omillar bilan bog'liqligi ko'rsatib o'tiladi.

Kalit so'zlar: farovon hayot, globallashuv, taraqqiyot, ma'naviyat, tafakkur, ta'lim, barqarorlik, sivilizatsiya, texnologiya.

DOI: <https://doi.org/10.47390/SPR1342V5I6Y2025N39>

KIRISH

Farovon hayot insoniyatning azaliy va eng ezgu orzularidan biri bo'lib kelgan. Ilk tarixiy davrlardanoq u nafaqat tirik qolish, balki yaxshi va mazmunli yashash, tinch-osuda hayot kechirish, baxt va saodat bilan yo'g'rilgan turmush qurishga oshiqib kelgan. Sirasini aytganda, insoniyat sivilizatsiyasining rivojlanishi ham aynan farovon hayot sari intilishlar mahsuli sifatida namoyon bo'ladi. Qishloq xo'jaligining paydo bo'lishi, shaharlar qurilishi, davlat va huquq tizimlarining shakllanishi, ta'lim va ilm-fanning taraqqiy etishi – bularning barchasi insonning farovon hayot sari intilishlari ifodasidir. Shu nuqtai nazardan fikrlaganda, insoniyat tarixi ana shu ezgu orzuni ro'yobga chiqarishga qaratilgan sa'y-harakatlar tarixidan o'zga narsa emas.

Izohli lug'atlarda "farovonlik" so'zi goho to'kin-sochinlik, mo'l-ko'lchilik, serfayz holat [1], goho tinch, osuda, rivojlangan, barkamol hayotni ifodalovchi tushuncha [2] sifatida ta'riflanadi. Biroq bu ta'rif "farovon hayot" tushunchasining asosiy mazmunini ifodalashda qo'l keladi, xolos. Tarixiy taraqqiyot davomida farovon hayot to'g'risidagi tasavvurlar muttasil takomil topa borgan. Qadimgi jamiyatlarda kishilar turmushi sifati ko'p jihatdan tabiiy shart-sharoitlardan kelib chiqqani bois farovon hayotning asosiy belgilari obod yerlar, serhosil dalalar, suv manbalari va xavfsiz joylar bilan bog'lanardi. Masalan, Misrda Nil daryosining har yili to'lib-toshishi hosildorlikni ta'minlab, xalqning farovon yashashiga zamin yaratardi [3]. Shumer, Xitoy va Hind sivilizatsiyalarida ham tabiiy shart-sharoitlar farovonlikning asosiy manbai biri sanalardi. O'rta asrlarda farovon hayot ko'proq dunyoviy farovonlik – to'kin-sochinlik bilan emas, balki axloqiy poklik, oxiratda najot topish umidi bilan bog'landi. Xususan, farovonlikka yetaklovchi asosiy vositalar islom dini yoyilgan hududlarda ma'naviy komillik, odob-axloq, ibodat va ilm [4], xristian dini yoyilgan diyorlarda esa kamtarlik va taqvodorlik bilan [5] bog'landi.

METODOLOGIYA

Mazkur ilmiy maqolani tayyorlashda tarixiy-falsafiy, sotsiologik va taqqosloviy tahlil metodlariga asoslanildi. "Farovon hayot" tushunchasining mazmun-mohiyatini to'liq yoritish, u haqidagi tarixiy tasavvurlar evolyutsiyasini ochib berish maqsadida qadimiy manbalar, falsafiy ta'limotlar va zamonaviy ijtimoiy-nazariy qarashlar o'rganildi.

Birinchidan, tarixiy yondashuv asosida turli sivilizatsiyalarda farovonlik tushunchasining shakllanishi va rivojlanish bosqichlari tahlil qilindi. Bunda qadimgi Misr, Shumer, Xitoy, Hindiston, Eron va Yunoniston madaniyatlari misolida farovon hayotga berilgan tarixiy-madaniy talqinlar o'rganildi.

Ikkinchidan, falsafiy tahlil usulidan foydalangan holda turli zamon va makonlarda faoliyat yuritgan mutafakkirlarning farovonlik haqidagi fikrlari tahlil qilindi. Xususan, Hind falsafasidagi dxarma, Xitoydagi Konfutsiylik, Eron va Turonda keng tarqalgan zardushtiylik, qadimgi Yunonistondagi gedonizm va evdemonizm kabi yo'nalishlar asosida farovonlikning ma'naviy va axloqiy mezonlari yoritildi.

Uchinchidan, sotsiologik yondashuv orqali zamonaviy jamiyatlarda farovon hayotga oid ijtimoiy tasavvurlar va qadriyatlar tahlil qilindi. XXI asrdagi globallashuv, axborot texnologiyalari rivoji va ijtimoiy ongning o'sishi jarayonida farovonlik mezonlarining kengayib borayotganligi ko'rsatildi. Ruhiy salomatlik, ekologik barqarorlik, ta'lim va tibbiyotga erishish imkoniyati, ma'naviy kamolotga intilish kabi zamonaviy omillar farovon hayot tarkibiy qismlari sifatida ko'rib chiqildi.

To'rtinchidan, taqqosloviy metod yordamida Sharq va G'arb tafakkurida farovonlik tushunchasining o'zaro o'xshash va farqli jihatlari tahlil qilindi. Bu esa mazkur tushunchaning madaniy va falsafiy kontekstlarda qanday shakllanganini chuqurroq anglash imkonini berdi.

Tadqiqot jarayonida ilmiy adabiyotlar, diniy-falsafiy manbalar, zamonaviy sotsiologik tahlillar hamda tarixiy hujjatlar tahlil qilindi. Shuningdek, mazkur tushuncha turli davr va makonlarda qanday tushunilganini aks ettiruvchi ilmiy-nazariy qarashlarga ham alohida e'tibor qaratildi.

Ushbu metodologik yondashuvlar maqolada farovon hayot haqidagi tasavvurlarning tarixiy-falsafiy ildizlari, ularning rivojlanish bosqichlari va zamonaviy talqinlarini bir butun holda ilmiy tahlil qilish imkonini berdi.

MUHOKAMA VA NATIJALAR

XVIII–XIX asrlardagi industrial taraqqiyot “farovon hayot” tushunchasining moddiy asoslarini takomil toptirdi. Farovon hayot endilikda uy-joy, moliyaviy salohiyat, mahsulot va xizmatlardan foydalanish imkoniyati bilan oʻlchana boshlandi. XXI asrdagi globallashuv jarayonlari, axborot texnologiyalari taraqqiyoti, ijtimoiy ong yuksalishi farovon hayot haqidagi tasavvurlarni yanada yuksaltirdi. Hozirgi kunda kishilar nafaqat insonning daromadlari darajasi, balki uning ruhiy sogʻlomligi, taʼlim olish va oʻz salomatligini saqlash imkoniyatlari, turmushining ekologik shart-sharoitlari, maʼnaviy kamolotga erishish imkoniyatlari va shu kabilarni farovonlik belgisi sifatida tavsiflamoqdalar [6].

Farovon hayot toʻgʻrisidagi tasavvurlar evolyutsiyasi turli falsafiy va sotsiologik nazariyalarda ham iz qoldirdi, albatta. Tasavvurlar takomil topgani sayin koʻplab nazariyalar va taʼlimotlardagi farovon hayot taʼrifi va tavsifi ham mazmunan toʻlishib bordi. Farovon hayot va uning belgilari toʻgʻrisidagi ilk fikrlarni qadimgi Hindiston va Xitoy, Eron va Turondagi taʼlimotlardayoq uchratish mumkin. Xususan, Hind falsafasida farovon hayot deganda insonning dxarmaga (axloqiy majburiyatlar va hayotiy vazifalarga) amal qilgan holda hayot kechirishi shakli tushuniladi. Dxarmaga amal qila olgan kishilar pirovardida mokshaga (ruhiy ozodlik) erishadi, deb qaraladi [7]. Qadimgi Xitoyda qaror topgan konfutsiychilik taʼlimotida farovon hayot jen (insoniylik), li (marosim) va i (adolat) yigʻindisi sifatida eʼtirof etiladi [8]. Eron va Turonda keng tarqalgan zardushtiylikda esa ezgulik, rostgoʻylik va poklik bilan yoʻgʻrilgan turmush farovon hayot sifatida tan olinadi [9].

Qadimgi Yunonistonning qator taʼlimotlarida ham “farovon hayot” tushunchasi tavsiflanadi. Masalan, gedonizm taʼlimoti vakillari inson hayotining oliy maqsadini huzur-halovatga erishish bilan bogʻlaydilar. Ularning taʼkidiga koʻra, aynan huzur-halovat inson hayotining oliy maqsadi va soʻnmas qadriyatidir [10]. Gedonistlar fikricha, farovon hayot – halovat va azob oʻrtasidagi oqilona muvozanatga erishilgan hayotdir. Ular inson ayni lahzalarini bahramand qilish va azob-uqubatdan xalos boʻlish orqaligina saodatga, farovon hayotga erishishi mumkin, deb hisoblaydilar. Bunda Kirena falsafa maktabi asoschisi Aristipp jismoniy halovatni birinchi oʻringa qoʻysa [11], Afinada istiqomat qilib, oʻz taʼlimotini shakllantirishga muvaffaq boʻlgan Epikur osoyishtalik hamda ruhiy xotirjamlikka ustuvorlik beradi [12]. Koʻrinadiki, gedonizm vakillari farovon hayotni insonning nafaqat moddiy, balki maʼnaviy qoniqishi bilan ham bogʻlaydilar.

Insonning farovon hayoti haqidagi oʻylarni evdemonizm taʼlimoti vakillari qarashlarida ham koʻrish mumkin. Bu taʼlimot namoyondalari inson hayotining asosiy maqsadini farovon hayotga erishish bilan bogʻlaydilar [13]. Jumladan, Aristotel farovon hayotning asosiy belgisini baxt-saodatdan izlaydi. Boshqacha aytganda, mutafakkir baxtni oqillik, fozillik bilan tashkil etilgan, shu sababdan farovon koʻrinish olgan hayotning tashqi ifodasi sifatida taʼriflaydi. Baxt, uning fikriga koʻra, bu vaqtinchalik halovat emas, balki mazmundor, shaxsiy salohiyatlarni roʻyobga chiqarish imkonini beradigan hayotdir [14].

Oʻrta asrlarda ham Sharq, ham Gʻarb falsafasida farovon hayot tushunchasi muhim falsafiy va diniy tushuncha sifatida taʼriflandi. Masalan, Abu Nasr Forobiy farovon hayotni “aql va fazilat orqali komil jamiyatda yashab, ruhiy barkamollikka erishish” jarayoni sifatida tavsifladi [15]. Jaloliddin Rumiy, Ahmad Yassaviy, Bahouddin Naqshband kabi mutafakkirlar farovonlik omilini qalb pokligidan izladilar [16]. Mashhur xristian teologi Foma Akvinskiy esa farovonlik ifodasi boʻlmish haqiqiy baxtni Xudo bilan birlashish sifatida talqin etadi [17].

Farovon hayot insoniyatning barcha davrlardagi eng ezgu orzusi, ijtimoiy taraqqiyotning pirovard maqsadidir. Ko'plab falsafiy va sotsiologik nazariyalar hamda ta'limotlar tahlili ko'rsatadiki, farovon hayot deganda insonning moddiy, ma'naviy va ijtimoiy ehtiyojlari qondirilgan, barqaror shaxsiy rivojlanishi ta'minlangan holdagi turmush tarzi va sifati nazarda tutiladi. Uning moddiy va ma'naviy-ruhiy jihatlari maqbul ekologik vaziyat, iqtisodiy barqarorlik, oqilona ijtimoiy siyosat, zamonaviy ta'lim va sog'liqni saqlash tizimi, ijtimoiy adolat tamoyillari ustuvorligi, sog'lom ma'naviy muhit hamda shaxsiy intilishlar kabi omillar sharofati bilan qaror topadi.

XULOSA

Farovon hayot – insoniyat tafakkuri va faoliyatining eng muhim, doimiy harakatga chorlovchi tamoyillaridan biri bo'lib, u tarixiy, madaniy, ijtimoiy va falsafiy jarayonlar orqali uzluksiz shakllanib kelgan. Ushbu maqolada olib borilgan tarixiy-falsafiy, sotsiologik va taqqosloviiy tahlillar shuni ko'rsatadiki, farovon hayot tushunchasi har bir davr, sivilizatsiya va ijtimoiy tafakkur doirasida o'ziga xos talqin va mezonlarga ega bo'lgan. Qadim sivilizatsiyalarda farovonlik tabiiy boyliklar, obod yurt va xavfsizlik bilan bog'liq bo'lgan bo'lsa, o'rta asrlarda u ko'proq ma'naviy kamolot, axloqiy poklik va ilohiy najot bilan o'lchangan. Falsafiy ta'limotlar – hind dxarmasi, xitoy konfutsiychiligi, zardushtiylik, yunon gedonizmi va evdemonizmi, islom va xristian diniy-falsafiy qarashlari farovon hayotning ichki (ruhiy-ma'naviy) va tashqi (moddiy-iqtisodiy) mezonlarini chuqur yoritib bergan.

Zamonaviy jamiyatda esa farovon hayot nafaqat iqtisodiy barqarorlik va moddiy ta'minot bilan, balki ruhiy sog'lomlik, ma'naviy rivojlanish, sifatli ta'lim, sog'liqni saqlash tizimi, ekologik muhit, teng imkoniyatlar va adolatli ijtimoiy tuzum bilan bog'liq ekani aniq ko'zga tashlanadi. Boshqacha aytganda, XXI asr insoni uchun farovonlik bu – shaxsiy salohiyatni to'la ro'yobga chiqarish, jamiyatda o'z o'rnini topish, o'z hayotidan mamnunlik va ma'naviy qoniqish hissini his qilish imkonidir. Maqolada bayon etilgan ilmiy yondashuvlar shuni isbotlaydiki, farovon hayotga oid tasavvurlar nafaqat tarixiy taraqqiyot natijasi, balki madaniy, diniy, falsafiy va sotsiologik jarayonlar bilan chambarchas bog'liq murakkab ijtimoiy hodisadir. Bugungi global sharoitda farovon hayotga erishish uchun davlat siyosatining ijtimoiy adolat, inson huquqlari, ekologik barqarorlik, sog'lom ma'naviy muhitni ta'minlash kabi yo'nalishlarda izchil olib borilishi muhim ahamiyatga ega. Shu bois farovonlik nafaqat individual sa'y-harakatlar, balki butun jamiyatning barqaror taraqqiyoti, o'zaro hamjihatlik va madaniy uyg'unlik natijasida ro'yobga chiqadigan umumiy ijtimoiy holat sifatida qaralishi lozim. Shunday qilib, farovon hayot – bu har bir inson orzu qilgan baxtli, mazmunli, tinch, adolatli va barqaror turmush tarzidir. Bu orzuning ro'yobga chiqishi esa ilm, ma'rifat, axloq, siyosiy barqarorlik va ijtimoiy birdamlik kabi omillarga bevosita bog'liqdir.

Adabiyotlar/Literatura/References:

1. Фаровонлик // Ўзбек тилининг изохли луғати. А. Мадвалиев таҳрири остида. Жилд 4. - Т.: Ўзб. миллий энцикл., 2008. - Б.331.
2. Благосостояние // Большая Российская энциклопедия // bigenc.ru.
3. Саинов М.П., Саинова Н.П. Об истории древнего Египта и его гидротехнике // Вестник МГСУ, 2008, №3. - 14-21-с.
4. Юсупов М. Яхши хулқ – бахту-фаровонлик калити // hidoyat.uz, 2019, 28 февраль.
5. Ордина О.Н. Смирение как основная христианская добродетель // Национальная ассоциация ученых, 2015, №9-4. - 46-48-с.

6. Смагин И.И. Составляющие и критерии оценки уровня благосостояния: методологический аспект // Социально-экономические явления и процессы, 2013, №7. - 142-146-с.
7. Бхагавад Гита // Пер. с санскрита Д.Бурбы. - М.: Рипол классик, 2009; Радхакамал Мукерджи. The Social Philosophy of the Bhagavad Gita. - London: Routledge, 1955.
8. Конфуций. Лунь Юй (Суждения и беседы) // Пер. и комм. А. И. Кобзева. - М.: Восточная литература, 2001.
9. Авесто // Асқар Маҳкам таржимаси. - Т.: Шарқ, 2001.
10. История этических учений. Учебник для вузов. - М.: Гардарики, 2003. - С. 401-410.
11. Аристипп // Большая Российская энциклопедия // bigenc.ru.
12. Эпикур. Письмо к Менекею // Античная философия. - М.: Мысль, 1994. - С.221-223.
13. История этических учений. Учебник для вузов. - М.: Гардарики, 2003. - С. 377-401.
14. Аристотель. Никомахова этика // Соч в 4-томах. Том 4. - М.: Мысль, 1984. - С. 172-190.
15. Абу Наср Форобий. Фозил одамлар шахри. - Т.: А. Қодирий номидаги халқ мероси нашр., 1993.
16. Жалолиддин Румий Маснавийи маънавий. - Т.: Asian Book House, 2023; Аҳмад Яссавий. Ҳикматлар. - Т.: Ғ. Ғулом номидаги адаб. ва санъат нашр, 1991.
17. Аквинский Ф. Сумма теологии. - Киев: Эльга Ника-центр, 2005.

SCIENCEPROBLEMS.UZ

IJTIMOIIY-GUMANITAR FANLARNING DOLZARB MUAMMOLARI

№ 6 (5) – 2025

АКТУАЛЬНЫЕ ПРОБЛЕМЫ СОЦИАЛЬНО- ГУМАНИТАРНЫХ НАУК

ACTUAL PROBLEMS OF HUMANITIES AND SOCIAL SCIENCES

“Ijtimoiy-gumanitar fanlarning dolzarb muammolari” elektron jurnali 2020-yil 6-avgust kuni 1368-sonli guvohnoma bilan davlat ro'yxatiga olingan.

Muassis: “SCIENCEPROBLEMS TEAM”
mas'uliyati cheklangan jamiyati

Tahririyat manzili:

100070. Toshkent shahri, Yakkasaroy tumani, Kichik Beshyog'och ko'chasi, 70/10-uy. Elektron manzil:

scienceproblems.uz@gmail.com

Bog'lanish uchun telefon:

(99) 602-09-84 (telegram).